

Sámi allaskuvla
Sámi University College

OAHPPOPLÁNA

BISTEVAŠ DESIGN

15 oahppočuoggá

Bođufága
Bachelorgráda doarjjafága

1. OAHPPOOVTTADAGA NAMMA

Bistevaš design
Bærekraftig design
Sustainable Design

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

OAHPPOOVTTADAGA KODA: DUO 246
VIIDODAT: 15 oahppočuoggá (ECTS)
OAHPU LÁGIDEAPMI: Čoagganeamit ja iešheanálaš barggut čoagganemiid gaskkas.

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Oahppu lea doarjjafága duoji bachelora grádas. Oahppu sáhtta leat doarjjafágan dahje válljenfágan maiddái eará bachelorprográmmain dahje eará oahpuin dan guoski sisabeassangáibádusaid ja progresaivduhuksehusa eavttuiguin. Dasa lassin oahppu sáhtta leat bođufágan.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Sámi allaskuvlla vuoddooahpuid oppalaš sisaváldingáibádusat leat oppalaš lohkaingelbbolašvuohta dahje reálagelbbolašvuohta ja sámegiella.

Duojsis ohcci galgá duodaštit duodje- dahje dáidda- ja hábmenfágalaš gelbbolašvuoda, mii sáhtta leat fágabreava duojsis, duodjeoahput duodjeskuvllas dahje eará vástideaddji duodjeoahppu. Ohcciin geain lea duoddjonhárjáneapmi, galget hárjáneami duodaštussan buktit sisa vihtta iešguđetlágan duoji. Ohccit guđet čadahit Sámi allaskuvlla Duoji bachelora oahppoprográmma (180 oč), čuvvot dan prográmma- ja progresaivduhnaplána.

Sámegiella gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: 1) Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan, 2) Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje guhkes amasgielladutkkus dahje 3) Ruota bealde gymnásas eatnigiellan (*modersmål* 200 čuoggá) dahje odđaaigásaš giellan (*moderna språk* 200-300 čuoggá). Sámegiella gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiella lohkaingelbbolašvuohtin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin, dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5. OAHPAHUSGIELLA

Oahpahusgiellan lea dábálaččat sámegiella. Oahpahus sáhtta leat maiddái skandináválaš dahje eanjalsgillii.

6. SISDOALLU

Bistevaš hábmen -oahppu fállá geavatraš ja teorehtalaš vuodđodieđuid, maiguin viiddidit studeantta duddjoma ja hábmema (designa) máhttima. Oahpahusas vuodjut sierralágan duddjoma ja hábmema vugiid, teknikaid, reaidduid ja ávdnasiid geahččaleapmái. Oahpus suokkardallat mainna láhkai bistevašvuoda dárbbut ja prinsihpat váldojuvvojit vuhtii duodjeárbevieru ávkinatnimis hábmema vuodđun. Oahpahusas deattuhuvvojit sámiid, árktalaš guovllu eamiálbmoga, duodjeárbevierut, mat lea hutkás bargama vuodđun.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Dieđut ja gálggat

Oahpu maŋŋá kandidáhtta máhtta

- kritihkalaččat guorahallat árbevirolaš duoji ávkinatnima modearna hábmema vuodđun
- ságastallat teorehtalaččat gažaldagain, mat gusket bistevašvuoda dárbbuid ja prinsihpaid hábmemis
- heivehit čájáhushuksenvugiid duodječájáhussii

Gealbbut

Oahpu maŋŋá kandidáhtta máhtta

- geavahit fágalaš reaidduid, teknikaid ja ovdanbuktinvugiid duddjomis ja estehtalaš ovdanbuktimis
- gaskkustit iežas hábmen- ja duddjonvásáhusaid teorehtalaš suokkardallamiiguin

Oppalaš gelbbolašvuolta

Oahpu maŋŋá kandidáhtta máhtta

- dovdát relevánta fága- ja ámmátehtalaš čuoimmaid
- plánet ja čadahit bargguit ja proševttaid ehtalaš gáibádusaid ja njuolggadusaid vuodul
- gaskkustit fágalaš teorijaid, čuoimmaid ja bohtosiid sihke čálalaččat, njálmmálaččat ja eará relevánta ovdanbuktinvugiiguin

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Duddjon, logaldallamat, bargobájit, seminárat, portfolio dahkan, oahppanbeaivegirji, bagadallamat ja lohkanmeari lohkan.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Studeanta galgá leat oassálastán unnimustá 75 % lágiduvvon oahpus, ja geatnegahtton barggut galget leat árvvoštallojuvvon ja dohkkehuvvon ovdalگو kandidáhtta beassá eksámenii. Geatnegahtton barggut leat portfolio oktan reflektelemiiguin ja unnimustá guokte (2) barggu. Oahppokoordináhtor mearrida, beasságo studeanta eksámenii.

10. EKSÁMEN

Árvvoštallan:

1. Dujiid ja portfolio árvoštallan. Deaddu 50 % loahpalaš árvosánis.
2. Čájáhushuksen ja njálmmálaš eksámen. Deaddu 50 % loahpalaš árvosánis.

Árvvoštallojuvvojit bustávaiguin A-F. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Ii leat.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádkii, ja makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvoštallojuvvo studeantaárvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraortta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Lohkanmearri lea sullii 250 siiddu.

- Coutts, Glen (2012). Design, not accident. Girjjis: Päivi Tahkokallio *Arctic Design. Opening the Discussion*. Publications of the Faculty of Art and Design of the University of Lapland. Series C Overwies and Discussion 38. Roavenjárga: Lappi universitehta. S. 48–53 (4 s).
- Hardt, Michael B. (2012). The story of the frozen ice or the art of sustainable design in the Arctic. Girjjis: *Arctic Design. Opening the Discussion*. Publications of the Faculty of Art and Design of the University of Lapland. Series C Overwies and Discussion 38. Roavenjárga: Lappi universitehta. S. 54–59 (3 s).
- Kinnersly-Taylor, Joanna. 2011. Dyeing and Screen-Printing on Textiles. S 9–10, 129–142 (16 s).
- Lerdahl, Erik (2007). Slagkraft: håndbok i ideutvikling. Oslo: Gyldendal akademisk. S. 11–37, 55–77, 123–136 (62 s).
- Nugraha, Adhi (2012). Transforming tradition, A Method for Maintaining Tradition in a Craft and Design Context. Aalto University publication series Doctoral Dissertations 1/2012. Hellset: Aalto universitehta. (40 s).
- Rahme, Lotta & Hartman Dag (2006). Fiskskinn: garvning och sömnad med traditionella metoder. Sigtuna: Lottas garfveri. S. 7–56 (49 s).
- Stallebrass, Pam. 1990. The Creative Guide to Fabric Screen Printing. S.11–21 (10 s).
- Tahkokallio, Päivi (2012). What has Arctic Design got to do with it. Girjjis: *Arctic Design. Opening the Discussion*. Publications of the Faculty of Art and Design of the University of Lapland. Series C Overwies and Discussion 38. Roavenjárga: Lappi universitehta. S. 20–25 (3 s).
- Thorpe, Ann 2000: Design för hållbar utveckling: ekologi, ekonomi, kultur. Stockholm: Raster. S. 6–71 (65 s).